

နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရာတွင် နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာ၏ ခက်မသုံးပြုခြင်းသည် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေးဟူသည့် မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးရပ်ဖြင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းဆောင်ရွက်သည့်ဟုဆိုထားရာ ပြုဒေဒီဒင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ပြည်သူများ သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် စာရေးသူ မောင်စာဂါ ဥပဒေနှင့်စပ်ဆိုင်သော ဆောင်းပါးများကို ဖော်ပြပေးသွားပါမည်။ (ဆောင်းပါးတွင်ပါရှိသည့် အကြောင်းအရာများသည် စာရေးသူ၏ အဘော်သာဖြစ်ပါသည်။)

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်အတူ (၂၀) ရွေးကောက်ပွဲနှင့်လွှတ်တော်များ၊ အစိုးရအဖွဲ့များ၏ သက်တမ်းများ

မောင်စာဂါ

မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါကပ်ဆိုးကြီး ကူးစက်နေရသော အချိန်အခါ ဖြစ်သည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျင်းပမည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကလည်း ရှိနေသည်။ ဤကဲ့သို့ -၁၉ ရောဂါ ကပ်ဆိုးကြီးကြောင့် ပုံမှန်အနေအထားအတိုင်း နိုင်ငံဘာလထဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲကြီး ကျင်းပနိုင်ပါမည်လား။ လွှတ်တော်များ၏သက်တမ်း၊ အစိုးရအဖွဲ့များ၏ သက်တမ်း၊ မည်သို့သတ်မှတ်ထားသနည်း။ သိလိုကြသည်။ မေးမြန်းလာကြသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုကိုးကား၍ အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြပါမည်။

လွှတ်တော်များ၏ သက်တမ်း

လွှတ်တော်များဟုဆိုရာတွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သက်တမ်းသည် ယင်းလွှတ်တော်၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးစတင်ကျင်းပသည့် နေ့ရက်မှစ၍ ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ သက်တမ်းသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသောနေ့တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ သက်တမ်းသည်လည်း ကုန်ဆုံးသည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည်လည်း ရှိမည်မဟုတ်တော့ပါ။ [ပုဒ်မ ၁၁၉/၁၅]

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ သက်တမ်းသည်လည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းနှင့် အညီဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့တွင် ယင်းတို့၏ သက်တမ်းသည်လည်း ကုန်ဆုံးသည်။ [ပုဒ်မ ၁၆၈]

ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပခြင်း

ပထမအကြိမ် လွှတ်တော်သက်တမ်းကာလတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းနေ့ရက်မှစ၍ ငါးနှစ်ပြည့်သည့်နေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီး ကျန်ရှိသော လွှတ်တော်များ၏ သက်တမ်းသည်လည်း ကုန်ဆုံးသည်။ ခုတီယအကြိမ် လွှတ်တော်သက်တမ်းကာလတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ပထမအကြိမ် ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယင်းနေ့ရက်မှစ၍ ငါးနှစ်ပြည့်သည့်နေ့ရက်တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီး ကျန်ရှိသော လွှတ်တော်များ၏ သက်တမ်းသည်လည်း ကုန်ဆုံးပါမည်။

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု

လွှတ်တော်များ၏သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသွားသော်လည်း လွှတ်တော်အသီးသီး၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုမှာ ရပ်စဲသွားခြင်းမရှိပါ။ လွှတ်တော်အသီးသီး၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့သည် နောက်တစ်ကြိမ်လွှတ်တော်သက်တမ်း ပထမအစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပစီအချိန်အထိ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏တာဝန်ကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ကြရသည်။ လွှတ်တော်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်မိစေရန်ဖြစ်သည်။ [ပုဒ်မ ၁၁၃ (က)၊ ၁၄၅၊ ၁၆၅]

အစိုးရအဖွဲ့များ၏ သက်တမ်း

အစိုးရအဖွဲ့များဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဒုတိယသမ္မတများ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့် ပြည်ထောင်စုရေး နေ့ချုပ်တို့ပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်းသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ [ပုဒ်မ ၂၀၁၊ ၂၄၈ (ခ)]

နိုင်ငံတော်သမ္မတ သို့မဟုတ် ဒုတိယသမ္မတတို့၏ ရာထူးသက်တမ်းသည် ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ ယင်းရာထူးသက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ နိုင်ငံတော်သမ္မတအသစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီးသည့် အချိန်အထိ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများသည် မိမိတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ရသည်။ [ပုဒ်မ ၆၁၊ (က)၊ (ခ)]

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့် ပြည်ထောင်စုရေး နေ့ချုပ်တို့၏ ရာထူးသက်တမ်းများသည် လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးများ၏ ရာထူးသက်တမ်းသည်လည်းကောင်း သာမန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ [ပုဒ်မ ၂၃၇ (က)၊ ၂၄၀ (က)၊ ၂၆၂ (ခ)]

ပြည်ထောင်စုအစည်းအဝေးအစည်းများ၏ ရာထူးသက်တမ်း

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ - ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများ၏ ရာထူးသက်တမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို အသက်ပြိုင် သတ်မှတ်သည်။ အသက် ၇၀ နှစ်ပြည့်သည့်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရှိသည်။ [ပုဒ်မ ၃၀၃]

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဒီဒင်ရာခုံရုံး၏ သက်တမ်းသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သက်တမ်းနှင့်အညီ ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဒီဒင်ရာခုံရုံး အသစ်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်အချိန်အထိ မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။ [ပုဒ်မ ၃၃၇]

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ရာထူးသက်တမ်းကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ပေးထားခြင်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးဖြစ်သော်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အသစ်တစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်အချိန်အထိမိမိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ရသည်။

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့၏ သက်တမ်းသည်လည်း သာမန်အားဖြင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်းဖြစ်သော်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြန်လည်ရွှေ့သစ်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်အချိန်အထိ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ကြရသည်။ [ပုဒ်မ ၂၄၇ (က)၊ ၂၄၆ (င)၊ ၂၈၆ (က)၊ (င)]

နိုင်ငံတော်လေ့လာချက်

လွှတ်တော်များ၏သက်တမ်းကိုလည်း ငါးနှစ်သတ်မှတ်ထားသည်။ အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပြည်ထောင်စုအစည်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ သက်တမ်းကိုလည်း ငါးနှစ်သတ်မှတ်ထားသည်။ ငါးနှစ် သက်တမ်းသတ်မှတ်ထားခြင်း တူညီသော်လည်း သက်တမ်းကုန်ဆုံးမှုပုံစံများတွင် ကွဲပြားမှုရှိပါသည်။ လွှတ်တော်များသည် သက်တမ်းငါးနှစ်ပြည့်သည့်နေ့ ကုန်ဆုံးသွားသည်။ သို့သော် လွှတ်တော်များ၏ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု ရပ်စဲသွားပါ။

အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကမူ သက်တမ်းငါးနှစ်ပြည့်သော်လည်း ကုန်ဆုံးခြင်းမရှိပါ။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့အား အကိုင်အစောင့်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအသစ် နှင့် ဒုတိယသမ္မတအသစ်များ ရွေးချယ်ပြီးသည့်အချိန်ကာလအထိ ၎င်းတို့၏ တာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ကြရမည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ သက်တမ်းအတိုင်းဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအသစ်များ၊ ပြည်ထောင်စုရေး နေ့ချုပ်အသစ်တို့ကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပြီးသည့်အထိ ၎င်းတို့၏တာဝန်များကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ကြရမည်။

ထိုနည်းတူစွာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရများ၊ ပြည်ထောင်စုအစည်းအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဒီဒင်ရာခုံရုံး၊ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီတို့သည်လည်း နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်အချိန်အထိ ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေကြရပါမည်။

အကြားအလုပ်မရှိရဟူသောမူ

နိုင်ငံတော်၏အစိုးရတစ်ရပ်နှင့်တစ်ရပ် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း အကြားအလုပ်မရှိ ဖြစ်တည်နေရမည်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်အခြေခံကျင့်စဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင်လည်း

လွှတ်တော်များ၏ သက်တမ်းကို ငါးနှစ်သတ်မှတ်။

အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပြည်ထောင်စုအစည်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ သက်တမ်းကိုလည်း ငါးနှစ်သတ်မှတ်။ ငါးနှစ်သက်တမ်း

သတ်မှတ်ထားခြင်းတူညီသော်လည်း သက်တမ်းကုန်ဆုံးမှုပုံစံများ တူညီခြင်းမရှိ။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြည်ထောင်စုအစည်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ သက်တမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့် သက်တမ်းကုန်ဆုံးခြင်းတို့ကို နိုင်ငံတော်အခြေခံကျင့်စဉ်နှင့်အညီ သက်တမ်းပြဋ္ဌာန်းပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခြေခံကျင့်စဉ်နှင့်အညီဖြစ်စေရအတွက် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

အဓိကပင်မတာဝန်

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်းသည် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ အဓိကပင်မတာဝန်ကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် နယ်မြေလုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်းမရှိသည့် မဲဆန္ဒနယ်အားလုံး၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ ရွှေ့ဆိုင်းခြင်းပြုနိုင်ပါသည်။ [ပုဒ်မ ၃၃၉ (င)]

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ပုံမှန်အနေအထားအရဆိုလျှင် ပုံမှန်ကျင်းပလေ့ရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံဘာလထဲတွင် ကျင်းပပေးရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုကဲ့သို့အန္တရာယ်သည် ပုံမှန်အနေအထားမျိုးတွင်မရှိ။ ကိုဗစ်-၁၉ ဘေးအန္တရာယ်ရောဂါကပ်ဆိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော်လည်း မည်သည့်အချိန် မည်သည့်ကာလတွင် ပြီးဆုံးသွားမည်ဟု တပ်အပ်သော ခန့်မှန်းတွက်ချက်နိုင်ခြင်းပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

အကယ်၍များ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါအန္တရာယ်ကြောင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကို ပုံမှန်ကျင်းပနေကျအတိုင်း မကျင်းပနိုင်ခဲ့သော် ကိုဗစ်-၁၉ ကာလရရှိသည့် ခဲ့သော် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လွတ်လပ်၍တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကြီး ကျင်းပပြုလုပ်ပေးနိုင်သည့် အချိန်ကာလသို့ ရောက်ရှိသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဥပဒေနှင့်အညီ ရွေးကောက်ပွဲကြီးကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အစဉ်သတ်ချုပ်လျက် ပြည့်စုံနိုင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်နေကြရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်းပါမည်။

- ကိုဗစ်-၁၉ ဘေးအန္တရာယ်ကပ်ဆိုးရောဂါ အလျင်အမြန်အဆုံးသတ်နိုင်ပါစေ။
- ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ပုံမှန်ကျင်းပနိုင်ပါစေ။
- လွတ်လပ်၍တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ပါစေ။ ။